

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 5. Descendit Dominus ad inferos aliô longe modô, quàm Ionas ad cauernas pelagi profundissimas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

ferit: *Preparavit Dominus piscem grandem,*
 piscem grandem à quo in sinum Iuum &
 sepulchrum velut in ventrem reciperetur, ex
 quo valeret. Preparavit illum Deus.
 Quis huius viri verbis exprimat eminenti-
 simas prerogativas? Audi, quod de viro
 hoc (inquit hi duo PP.) testimonium
 per beatum Evangelistam: *piscem plura decia-*
navit quam omnia possent verba manifesta-
re. Primo: Vir bonus, Vir perfectè & integrè
bonus. Si à Philothopho percuncteris quid dici
possit absolute bonum; respondebit: illud cui
 nihil deficit ex bono: Quia bonum confurgit ex
utraque causa: malum autem ex singulis defectibus.
 Quomodo idcirco Christus ait, quod perfectè
 & absolute cognomen hoc soli Deo pro-
 prium conveniat: *Nemo bonus nisi solus Deus;*
 nulla etenim creatura reperitur, quæ non
 aliquem patiatur defectum, accende quis ille
 sit quem Deus huic ministerio determinavit.
 Va est cui Evangelistæ pleno ore nomen
 deditur soli Deo proprium: *Vir bonus,*
 Deinde vocatur iustus ad eiusdem expli-
 cationem: hic etenim dicitur iustus qui nec
 defecta laborat nec imitatur. Talem iu-
 dicit fuisse Ioseph in ordine ad voluntatem
 Dei. Preparavit Deus piscem hunc gran-
 dem, ut illum suo id est sepulchro
 reciperet. Quale fuit hoc sepulchrum? Mun-
 dum novum absque ullo corrupto onis in dicio,
 in quo reconditur linteo involutus mundo
 & puro: sicut etenim natus est de ventre
 purissimo celestis Virginis in carne & vita
 mortali, ita de hoc enascatur sepulchro
 lapido s. Ioseph ad vitam gloriosam &
 immortalem.

Dominus de matris vulva vivus exiit, ita de
 Ioseph sepulchro vivus surrexit. Et sicut tunc de
 viro ad predicandum natus est: ita & nunc ad
 Evangelizandum renatus est de sepulchro: nisi
 quod gloriosior est ista, quam illa natiuitas: nisi
 enim corpus mortale genuit, hoc edidit immortale.
 Post illam natiuitatem ad inferos descenditur, post
 hanc remeatur ad calos. Idem ex ore capimus
 L. v. ubi inquit hæc addit, *Maria Dominum D. Ave.*
pannis involuit cum natus est, Ioseph linteis cum Ser. 111. de
recessit: illa pernixus beatum corpus oleo, hic temp. de se-
mentibus honoravit. Ratione huius Allegor. & pul. Domini
miræ proferunt hi duo Sancti ingenio suo Tom. 10.
 condigna: & possimum ex illa colligunt
 atque expendant eximiam sanctimoniam
 ritæque merita huius Ioseph, quem Deus
 particulari huic prædestinavit obsequio: nam
 eius gratia dixit in singulari Ifaias: *Dabit*
diutem pro morte sua. Hic ergo fuit piscis ille
 grandis à deo preparatus, & singulariter
 electus ut divinum nostrum Ionam sepulchri
 sui novo ventre conluderet.

Septimo: mors Christum deglutivit ut
 balæna, & in duobus vteri sui sinibus com-
 plexa est. Duos mors habet sinus ventris sui:
 unum pro corpore, alterum pro animâ;
 corpus servit monumentum, animæ autem
 infernus torrens habens divisiones, quot sunt
 animarum dispositiones. In duobus illis fini-
 bus depositus fuit Christus: quia corpus
 reconstitutum est in monumento, & anima
 descendit ad inferos. Hoc docet nos fides
 Catholica: quod Christus depositus in se-
 pulchro, verè ac realiter descendit ad
 inferos, non tantum secundum suam virtutem,
 sed secundum substantiam animæ (ux san-
 ctissime, & ambo fuerunt in istis locis tribus
 diebus & tribus noctibus ut Ionas in duobus
 sinibus vteri balæne. Quomodo vero nu-
 merandi sint illi tres dies & noctes multis
 modis exponunt Theologi, quibus modo non
 vacat immorari.

s. 5. Descendit Dominus ad inferos aliò
 longe modo, quam Ionas ad canethias
 pelagi profundissimas.

O tunc: ex predictis intelligitur Chri-
 stum ad carceres illos descendisse, quos
 eleganter exponit Ionas mylticis verbis,
 V v v j. per

Profero vobis d. Ambrosium: *Accepit illud*
Ioseph ab Arimathea, vir iustus sicut ait Evan-
gelista. Et in novo suo sepulchro monumento in
quod natus iniquis positus erat. Beatus plaus-
terus, quod virginitas peperit, & iuxta custo-
diat. Custodit illud Ioseph tumulus incorruptio-
nis suæ: nam illud Maria Virginis venter
in dicitur. Hic enim viri pollutione non tangitur
ut mortis corruptione non leditur. Virque venter
reperi deserit sanctitas, ubique virginitas.
 Natus illa venter concepit, novus tumulus inclu-
 dit. Dominus ergo & virgo vulva, & virgo est
 sepulchra. Quæ pariter ipsam sepulchrorum vulvam
 dicitur: ut eam similitudo non parum iustitiam

per cavernas, in quas ipse descendit: Ad
extrema montium descendit, terra vestes conclu-
serunt in in aeternum. Montes appellat, ut
notarunt Theodor. & Theophilac. excelsas
petras quae sunt in profundo maris in quibus
caerentiae latent valde profunda, ita ad formam
carceris ut nullae possent eas humanae vires
superare, nec illis egredi quicumque illas
intraisset. Praefigurat illae quatuor cavernas
quas S. Theologia facit in profundo terrae:
caeuca condempnatorum quae est in centro
terrae: alia Purgatorij, quae altior est: illa
puerorum, qui descendunt hinc in peccato
originali: & super reliquas est limbus, in
quo detinebantur animae SS. Patrum & ius-
torum, qui de proprijs culpis quod expur-
garent, nihil habebant: detinebantur autem
velut captiuae in poenam communis
primique peccati, ob quod conclusi fuerunt
hominibus caelestes ianuae, totumque genus
humanum sub seruitute captiuum ingemuit
diabolica. Quamuis autem laetus hic pro-
fundior esset sub terra, erat tamen inferno
multo altior, ut indicantur verba Abraham
ad diuitem epulonem: qui eleuans oculos
suos de profundis illis caernis, ad altiores
& videus Lazarum in sinu Abrahae quiescentem
petitionem illi quendam proposuit cui sic
ille respondit: *Inter nos & vos abas magnum
firmatum est.* Introgressus est Ionas seruus &
peccator ad caernas illas: vnde nec vitibus
pullebat, ut illis egrederetur, imo potius ibi
detinebatur miser ita captiuus ac si fortissimis
compeditibus fetetisque vineolis contrictus
fuisset: ita ut vires ex se non haberet quibus
inde liber egrederetur: idcirco ait: *Terra
vestes conuulserunt me in aeternum.* Christus
autem ingressus est ut supremus Dominus, &
sicut ille de quo, estibus D. Aug. a. & D. Greg.
b. praedixit David: *Inter mortuos liber: ita liber &
solutus ut non solum posset, quocumque
vellet, egredi, sed etiam alios omnes electos
pro beneplacito suo liberare: ea de causa dicitur
ille esse: Qui habet clauem mortis & inferni.*
Qui potest quantum ad corpus egredi de sepulchro,
carere mortis, & quantum ad animam
de inferno, carere peccati, & nedum resurgere
in corpore & animam, sed etiam quoslibet relin-
quere. Si Patriarcha ille Ioseph illa ratione in-
gressus est carcerem ut ex propria virtute eiusdem
obstruere clauem, & plenam super reli-

quos captiuos poterat, sibi à Patre car-
ceris traditam: *Qui tradidit in manus illius
vniuersos viros, qui in custodia tenebantur &
quidquid fiebat, sub ipso erant: multo magis hoc
Christo Domino nostro committitur, quia
propria potens virtute clauem habet carcerem
mortis & inferni.*
Hoc, ut et lo D. Greg. ubi dicitur, *Deus ceterum,
quando dixit ad Iob: Numquid impugnat
profundum maris & in nauis eius abyssum
bulas?* Numquid fortitan propius motus
voluntate profunda maris penetrasti & libi
ac solutus illa perambulasti? et eo quod ali-
quis locum perambulet, liquido patet quod
liber sit: *De ambulatione quippe (ita d. Greg.) iam
constricti sed liberi est: quoniam ex ipso lo-
quendi S. Scripturae, significat eundem, Domi-
num esse loci. Ea forma loquendi declarat
diabolus, se dominum esse mundi, dum ait:
Circueo terram & perambulabo eam. Qd. Tert.
perambulo, quasi domum meam, pleno po-
tente domino: sic etiam audio loquentem
dauid, *Perambulabam in nocte domus tua.* Ita
Christus descendit ad limbum, & per eum
deambulauit: *In uisissimis deambulauit: q. d.
liber eram, & quasi legitimus dominus ut li-
cerem quocumque uoluissim.* Quasi magister
domini descendit nosse Ionas ad omnes illas
caernas infernales, diuerso licet modo quam
ipse uerbis suis expressit quae sapientiam uel
dunt inuinitam: postquam enim dixerat quali-
ter descenderet in mundum, & corerentem
effunderet doctrine suae caelestis, quae uicium
suam irrogaret tanta copiosa ueritate, quae
flumina illa Paradisi terram irrigaret, & hec
sol clarissimos lucis suae radios super uoluntatem
emissurus esset Hemisphaerium, ad illum
penetrabo omnes inferiores partes terrae, & in-
spiciam omnes dormientes, & illuminabo omnes
sperantes in Domino. Locum hunc appellat
p. pendunt SS. Patres Omnes, inquit carceres
nas illas penetrabit, quia ad tres profundiores,
puerorum, purgatorij & inferni, non descenda
secundum animae suae substantiam, sed tantum
secundum suam uirtutem: hoc creatum est
penetrabo: sicut sol uena penetrat & interiora
terre, in quibus cito: maris aurum, argentum &
metalla, ad quae non peruenit ipse lucis suae
sua substantiam, nec secundum illum radios
claritatis suae, sed suae uirtutis: quoniam enim
eo instanti quo Christus exiit, ait SS.*

I.
Quatuor
sunt caue-
nae in cen-
tro terrae.

Luc. 16. 26.

II.
Fuit in illis
Christus
liber.

a. Ser. 137.
de temp.
b. Lib. 29.
Mor. c. 2.
Ps. 87. 5.
Apoc. 1. 18.

anima iuxta substantiam suam tantum def-
 cendit, & mansit in limbo Patrum; vicus
 tamen illius triumphatoris, ad ecce-
 rum omnes carceres penetravit: ad carcerem
 damnatorum, nam illis indicavit, quod ipse
 legitimus esset iudex & supremus omnium
 dominus creaturarum; illos terrefaciens;
 neque concurrens, nominatim agtem dia-
 bolos pudore confundens: qui terribili
 vitio, & reboati tormentum suum penam-
 que declarabant, & sicut per dominum hunc
 denique & coactenati erant, tremore ob-
 riguerunt horribiliori quam illi derigibus
 ceceat Moyses: Tunc conturbati sunt Principes
 Edom, reboantes Moab obstruunt trevor, obriquetus
 omnes habitatores Chanaan, Paetas in limbo
 totum attulit tristitiam, illis calamitatem
 suam exponens quod participes non fuerint
 virtutis huius maximi Redemptoris, quo
 liberarentur à peccato originali. Eos qui in
 Purgatorio detinebantur maxima demulsi-
 tate consolatione, spem eorum animando.

6. Descendit Dominus ad omnes inferni
 carceres sed diversimodè ad hos & alios.

¶ Itaque sicut dum supremus Concilij Prae-
 ses magna auctoritate & maiestate
 iustissimum intrat carcerem, in quo diversa
 sunt receptacula vnum profundum, obstru-
 & horreum ad mortem condemnatis: aliud
 non tantorum reis criminibus: est & aliud
 commune destinatum ijs qui debitis gra-
 vantur, quae paulatim solvantur: habetur
 etiam cubiculum nobilioribus opportunum,
 qui ex eius sperant praesentia beneficium;
 ingreditur illis hic Princeps, & in medio
 consistit cubili inter viros illos nobiliores,
 & hinc oculum coniecit ad hoc cubiculum,
 & alium ad aliud, quo cunctos in illis exi-
 stentes invenit: & per hoc omnes eius
 agnoscent ingressum & celsitudinem; & alij
 de quo praesentibus, alij confidunt: alij ex
 recepto hilarantur beneficio. Talis fuit,
 interior illustrissimi nostri Principis in car-
 cerem illum infernalem, quamvis enim ipse
 solus quantus ad an mae substantiam in
 cubiculum illud intravit illustrissimum istorum
 nobilium SS. sc. Patrum: porro Insipiam;

inquit, omnes dormientes, in omnes partes: eoque
 modo oculus eius accessit, ut omnes perspicue
 personam illius & maiestatem cognoverint,
 diversis licet effectibus: hoc enim egregie
 declarat verbum illud: *Insipiam omnes dor-*
miens: nonnulli contremiscent, alij solamine
recreabuntur, porro Illuminabo omnes sperantes
in Domino. Illuminare, visionem hic significat
 beatificam, qua reddentur illi beati per
 lucem gloriae: etenim eo momento quo anima
 illa Domini sanctissima ingressa est in lim-
 bum, illas SS. Patrum illuminavit, iamque
 limbus locus fuit paradisi & beatitudinis.
 Hoc est quod Dominus per mortem suam
 effecit; caelos etenim aperuit oblatos, ita
 ut iam ingredi possent animae ad claram Dei
 visionem. Hoc innotuit quod eodem contigit
 insilant; *Velum templi scissum est à summo usque*
deorsum: ut enim exponit Apollonius, velum
illud contegebat Sancta sanctorum, ut signifi-
ficaretur hominibus divinam nondum esse
revelatam essentiam, ut ea animae sanctae per
claram possent gaudere visionem; Significante
Spiritu S. nondum esse propalatum sanctorum vitam.

Expirante Domino & moriente, diffin-
 datur velum, videant quae iam animae sanctae
 clarè Deum, sintque beatae. Sunt qui sustinent
 verbis illis: *Illuminabo omnes sperantes in Do-*
 mino: denotari, quod etiam beatas reddiderit
 omnes animas in purgatorio detentas; quan-
 doquidem nullà facta sententiae violentia,
 pollunt illae legitime intelligi sub nota illa
 universali; *Omnes sperantes in Domino:* illae
 namque felices animae perfectè sperabant in
 Domino. Et si Romanus Pontifex, qui tantum
 est Christi Vicarius possit applicare meritum
 sanctis in Purgatorio virtutem meritum
 & satisfactionis Dominicae Passionis, qui-
 bus abundanter solvitur eorum debitum:
 & si invidus Christi Martyr D. Laurentius,
 ut testis D. Gregor. Turonens. in solutio-
 nem ignis, quem pro domino constanter
 pertulit, obtinuit ut singulis totius ann-
 diebus Venetiis descendat & realiter des-
 cendat in Purgatorium, ut ex illo plures
 liberet animas sibi devotas, eiusque fidentes
 intercessioni: Et S. nostro Alberto concilium
 est à domino ut in die obitus sui ob insignia
 eius merita, remissionem obtineret pena-
 rum; quas iuebant in Purgatorio sex millia
 animarum: nec non D. F. Agidius setio
 seta-

Mat. 17. 15.

Hebr. 9. 8

Christus omnes ex purgatorio liberauit

Refertur à Leandro Algerio 11. 1. de viris ill. illustribus Ordin Praedicator.